

Κεφάλαιο 9: Νευρικό σύστημα

Νευρικό σύστημα

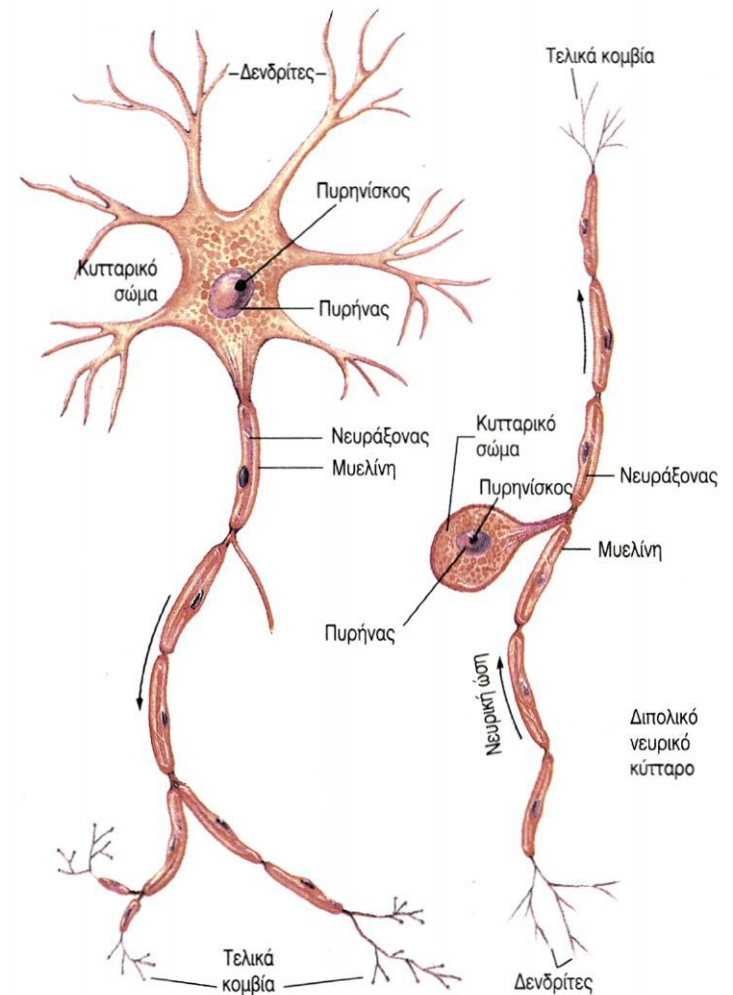

Νευρικό σύστημα + Σύστημα ενδοκρινών αδένων:
Ελέγχουν και συντονίζουν τα υπόλοιπα συστήματα

Νευρικό σύστημα

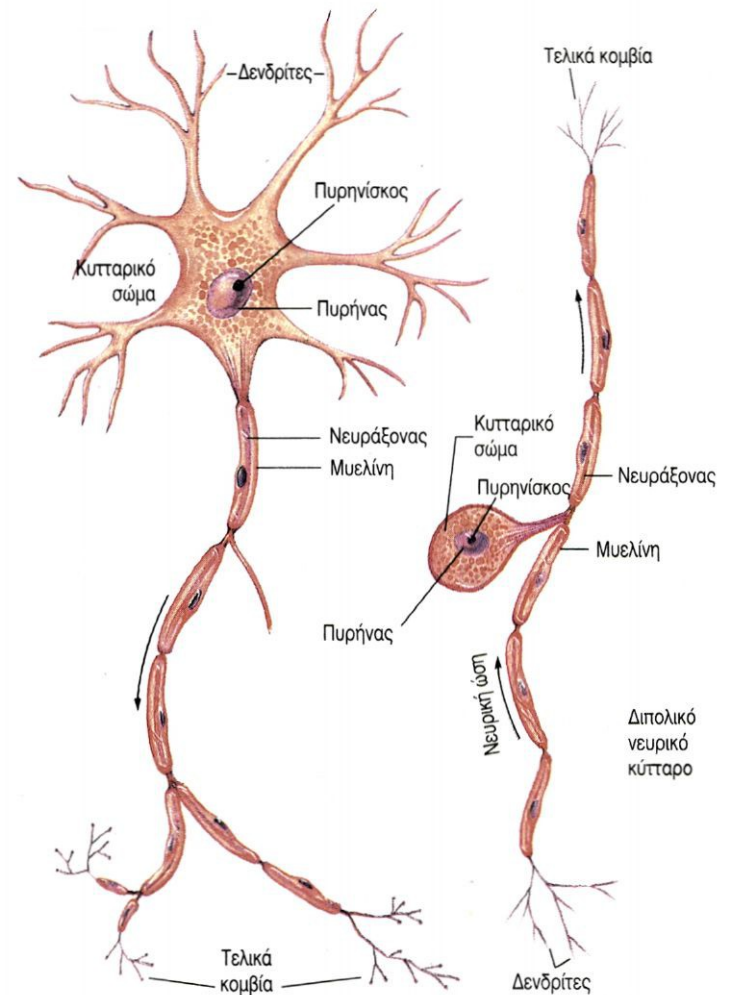
Κύτταρα νευρικού συστήματος:

- Νευρικά κύτταρα (νευρώνες)
- Νευρογλοιακά κύτταρα

Νευρικό σύστημα

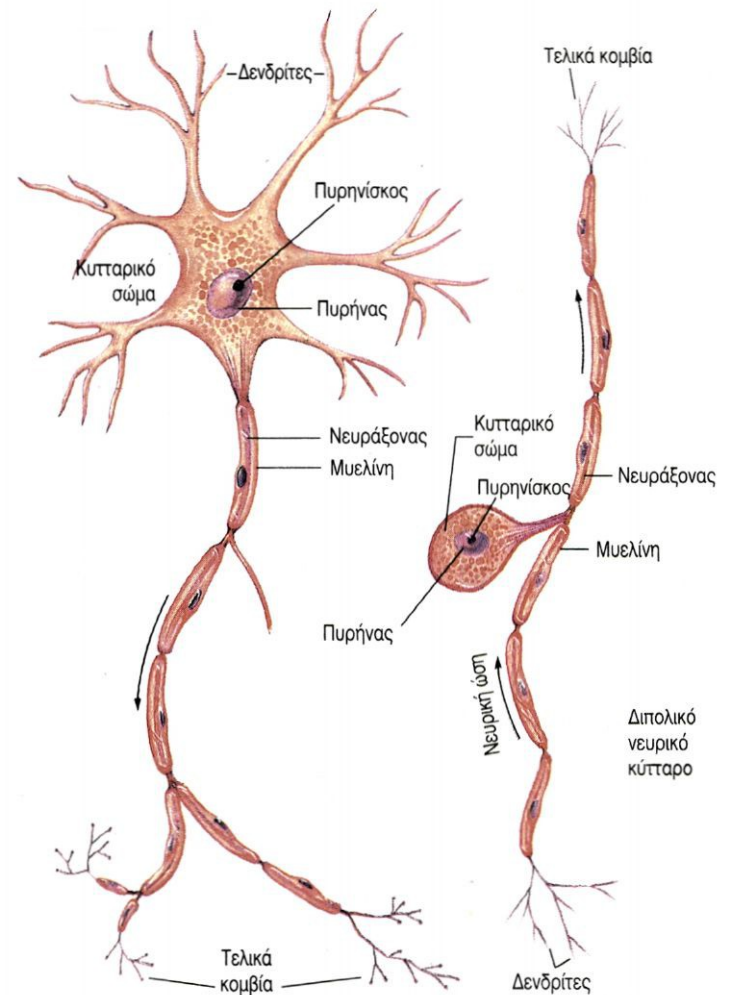
- Νευρικά κύτταρα (νευρώνες):
- Αισθητικοί νευρώνες:
- Μηνύματα από σώμα στο νωτιαίο μυελό και εγκέφαλο
- Κινητικοί νευρώνες:
- Μηνύματα από νωτιαίο μυελό και εγκέφαλο στα εκτελεστικά όργανα
- Ενδιάμεσοι ή συνδετικοί νευρώνες:
- Επικοινωνία ανάμεσα στα νευρικά κύτταρα του εγκεφάλου και του νωτιαίου μυελού

Νευρικό σύστημα

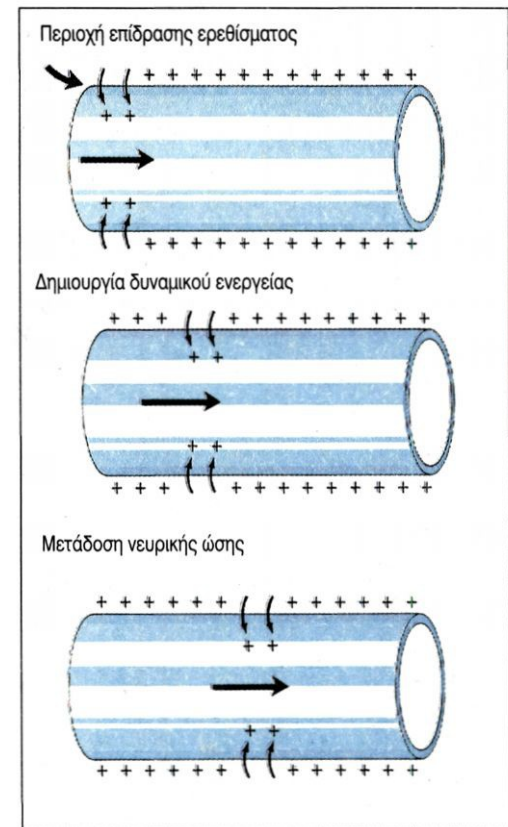
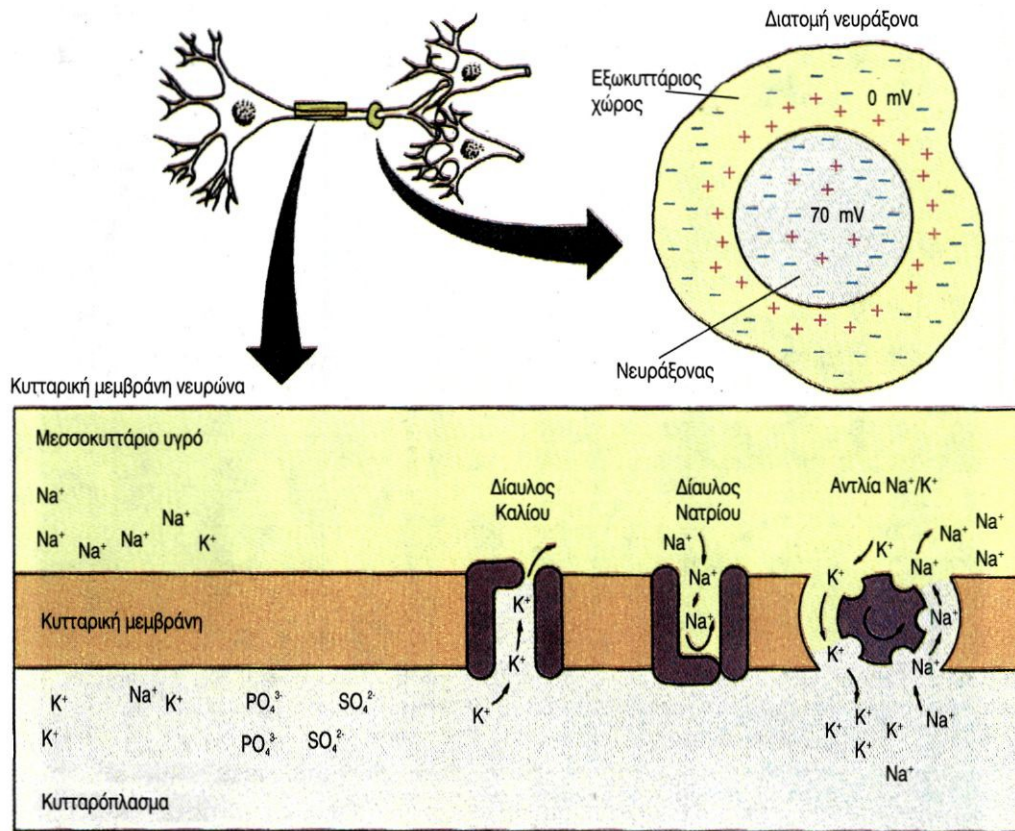
Νευρογλοιακά κύτταρα:

- Βοηθητικά κύτταρα
- Προμηθεύουν θρεπτικά συστατικά
- Απομακρύνουν άχρηστες ουσίες
- Μονώνουν το νευράξονα
- Επιτάχυνση νευρικής ώσης

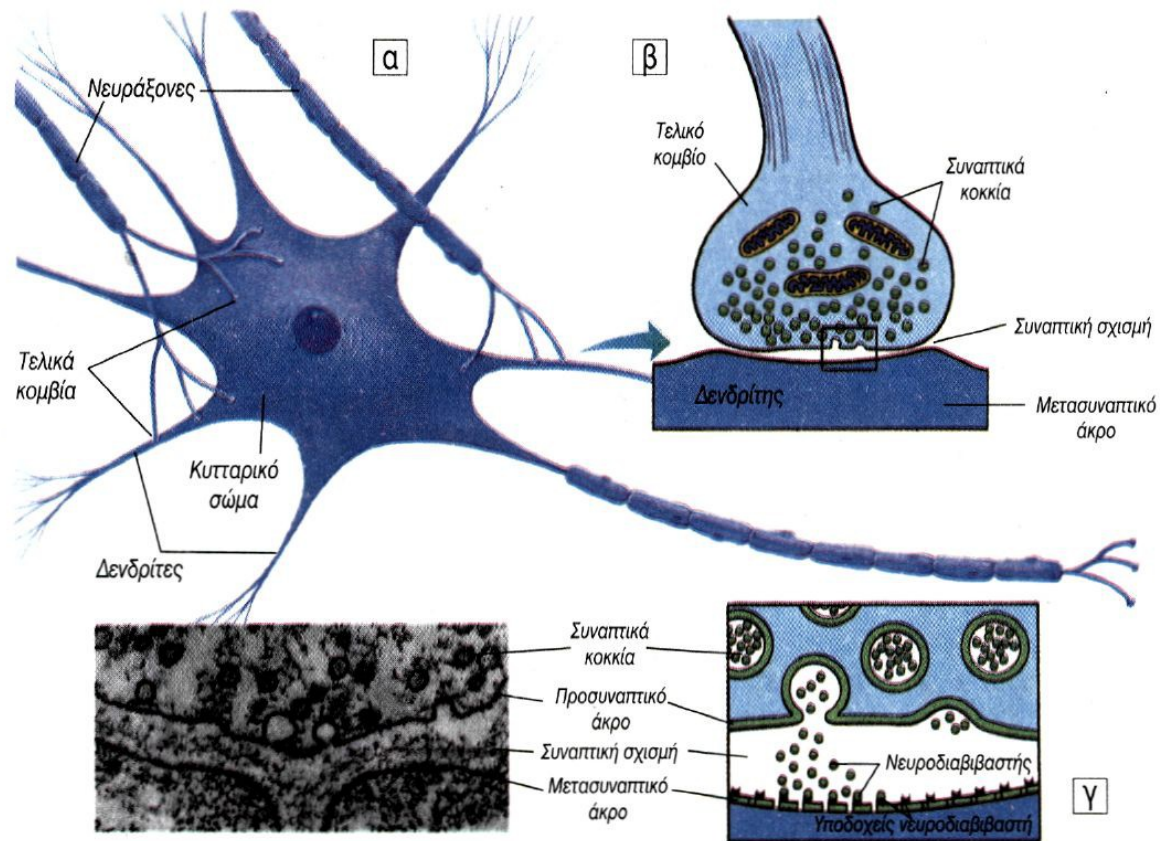
Νευρικό κύτταρο

Νευρική ώση

Νευρικό κύτταρο

Συνάψεις

Περιφερικό νευρικό σύστημα

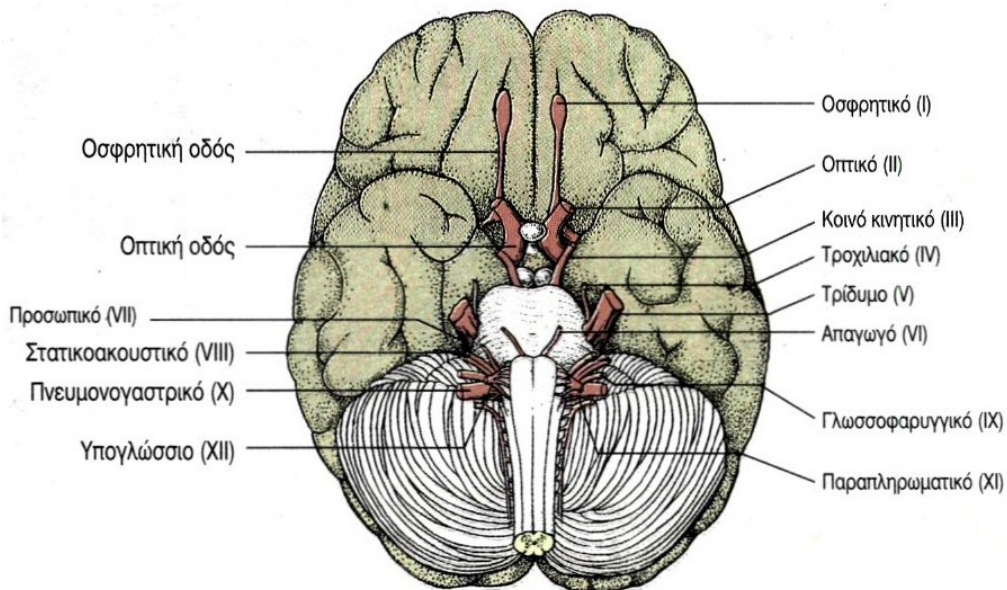
Νεύρα: δεσμίδες νευραξόνων. Συγκρατούνται με συνδετικό ιστό.

- Αισθητικά νεύρα: Νευράξονες αισθητικών νευρώνων
- Κινητικά νεύρα: Νευράξονες κινητικών νευρώνων
- Μεικτά νεύρα

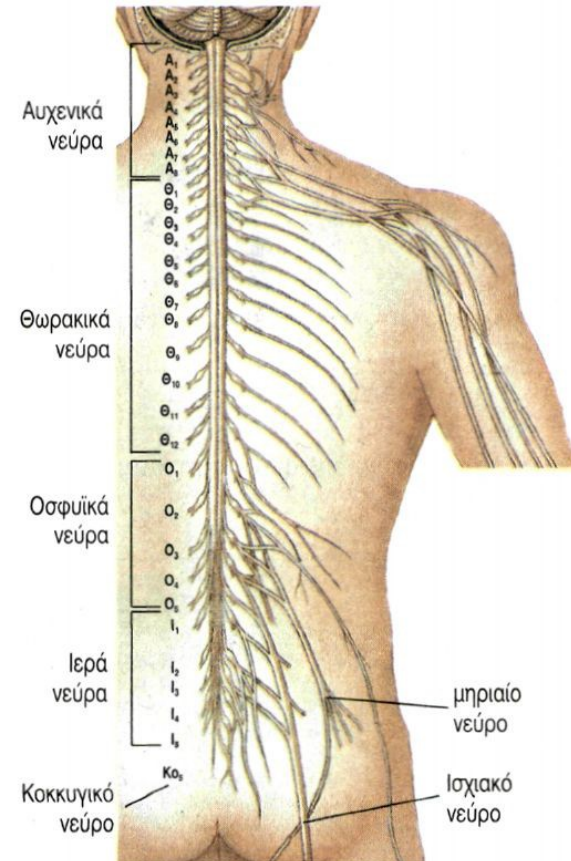

Περιφερικό νευρικό σύστημα

Εγκεφαλικά νεύρα:
12 ζεύγη (αισθητικά,
κινητικά ή μικτά)

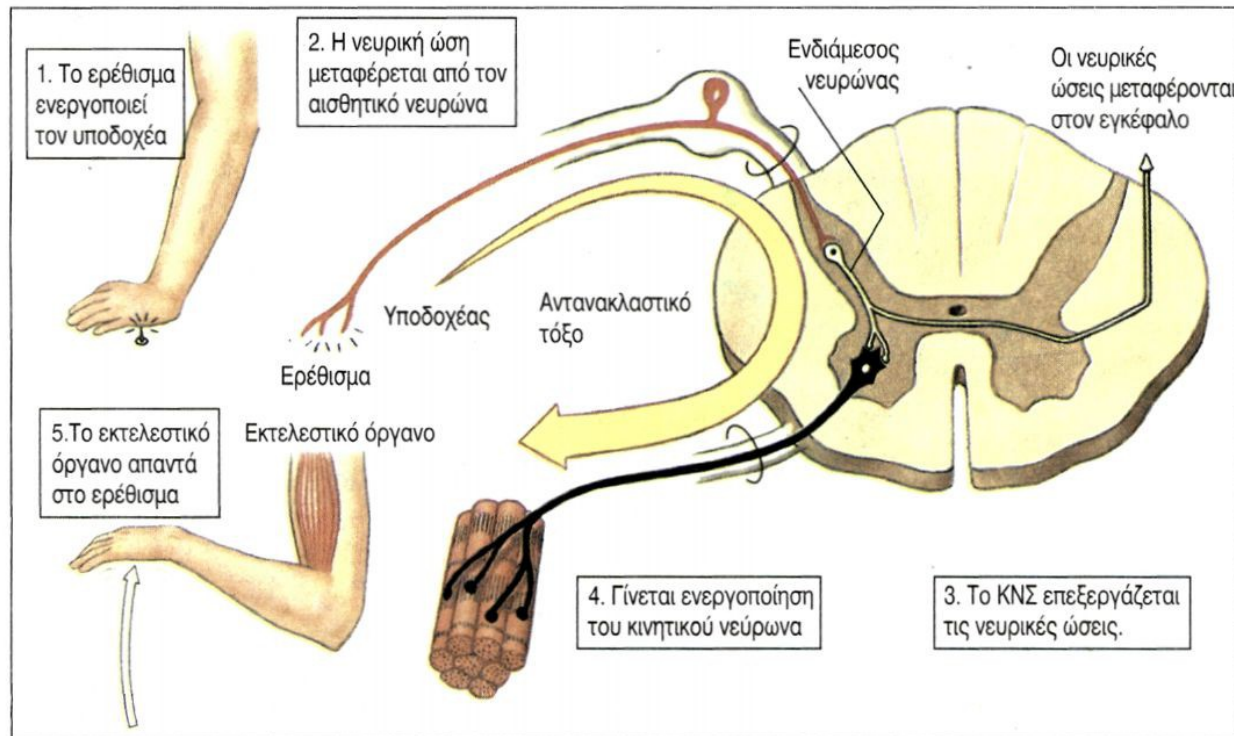

Νωτιαία νεύρα:
31 ζεύγη (όλα μεικτά)

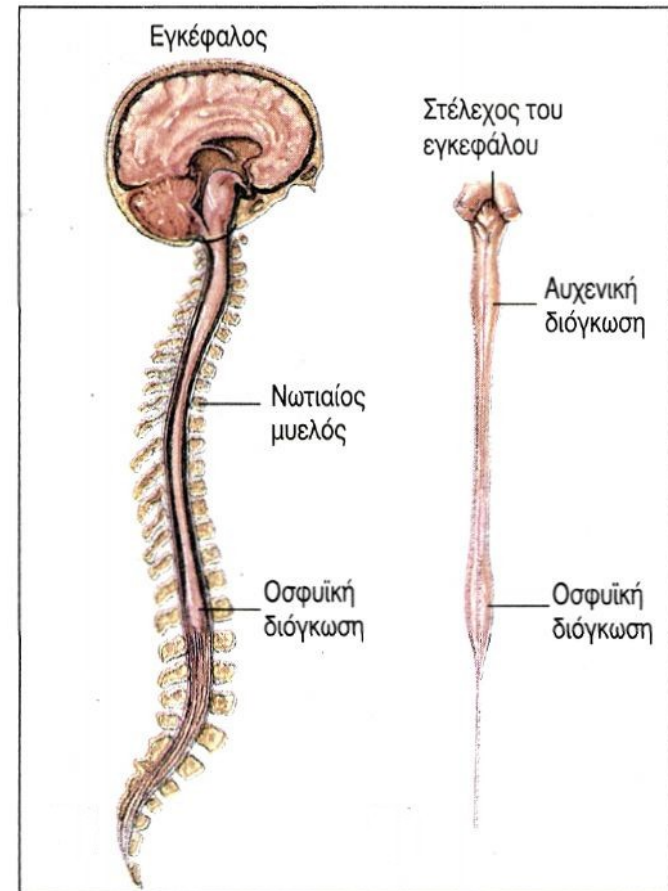
Περιφερικό νευρικό σύστημα

Αντανακλαστικό τόξο

Κεντρικό νευρικό σύστημα

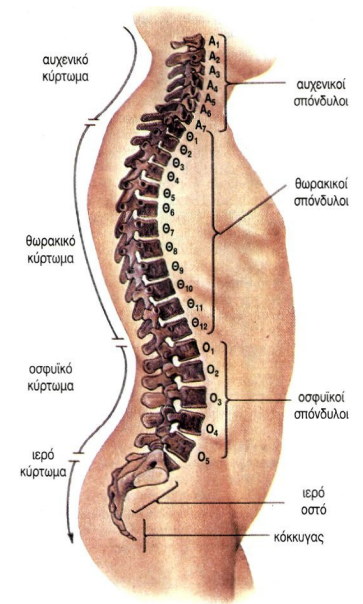
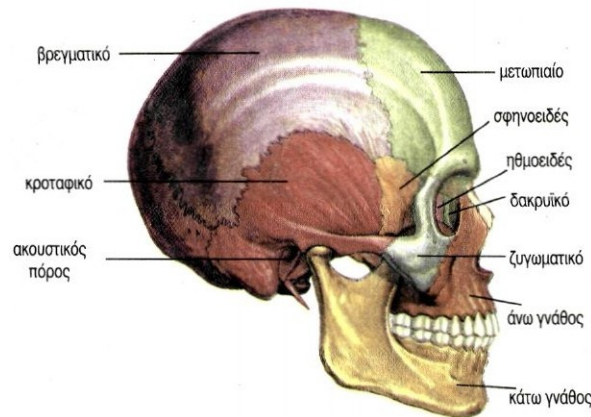
- Εγκέφαλος
- Νωτιαίος μυελός

Κεντρικό νευρικό σύστημα

Μηχανισμοί προστασίας εγκεφάλου και νωτιαίου μυελού

- Οστά (κρανιακή κοιλότητα, σπονδυλικός σωλήνας)

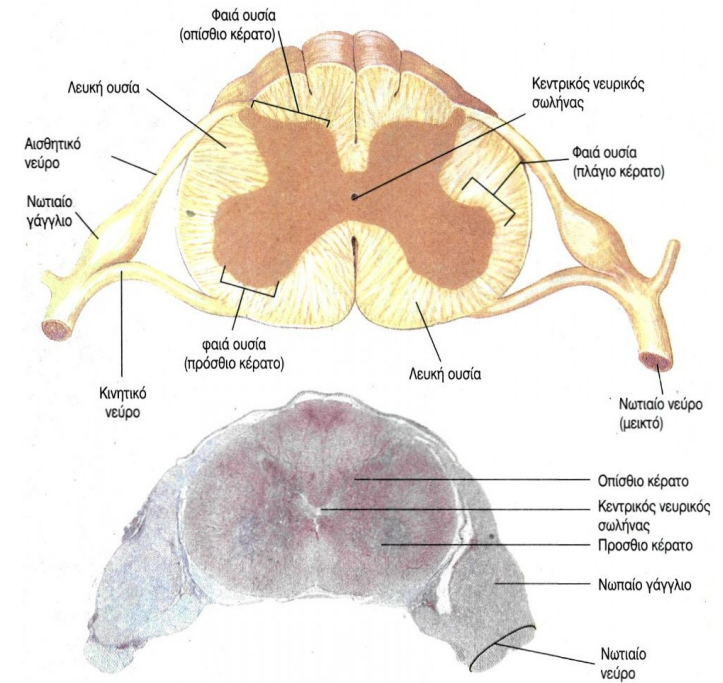

- Μήνιγγες (προστατευτικές μεμβράνες)
- Εγκεφαλονωτιαίο υγρό

Κεντρικό νευρικό σύστημα

Νωτιαίος μυελός

- Από αυτόν εκφύονται 31 ζεύγη νεύρων
- Αυχενική και οσφυϊκή διόγκωση
- Φαία ουσία εσωτερικά.
Λευκή ουσία εξωτερικά

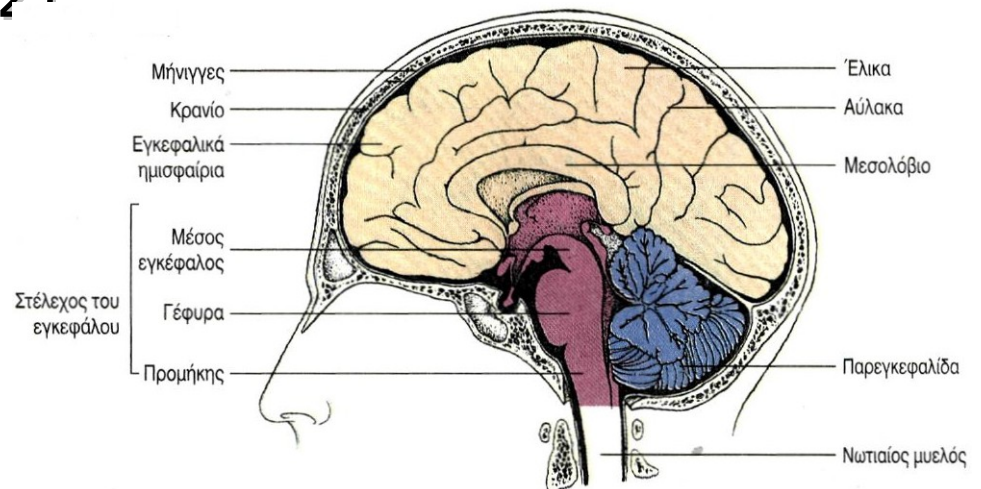

Κεντρικό νευρικό σύστημα

Εγκέφαλος

Κέντρα: εξειδικευμένες περιοχές, υπεύθυνες για τις αισθήσεις, την αντίληψη, τον έλεγχο και το συντονισμό των μυϊκών κινήσεων

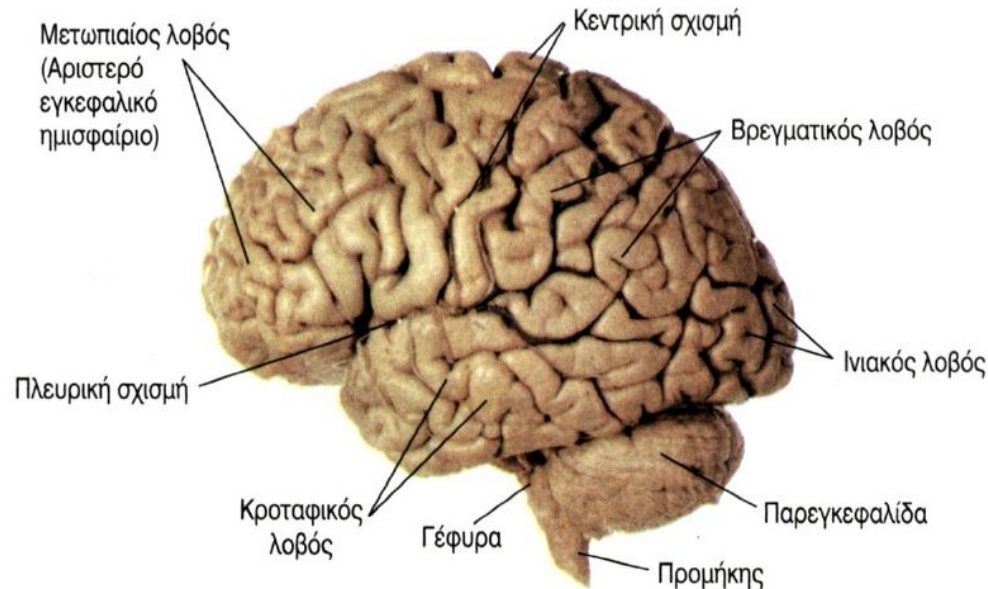
- Ανατομικά, χωρίζεται σε τρεις περιοχές:
- Εγκεφαλικά ημισφαίρια (?)
- Στέλεχος
- Παρεγκεφαλίδα

Κεντρικό νευρικό σύστημα

Εγκεφαλικά ημισφαίρια

- Φαιά ουσία εξωτερικά. Λευκή ουσία εσωτερικά
- Λοβοί: μετωπιαίος, βρεγματικός, κροταφικός, ινιακός
- Έλικες και αύλακες

Κεντρικό νευρικό σύστημα

Λειτουργικές περιοχές εγκεφάλου

Μετωπιαίος λοβός: Εκούσιες κινήσεις. Συνειρμικά κέντρα (ανώτερες πνευματικές και νοητικές διεργασίες)

Βρεγματικός λοβός: Αισθητικές περιοχές (θερμοκρασία, αφή, πίεση, πόνος). Συνειρμικά κέντρα (κατανόηση, χρήση λόγου)

Κροταφικός λοβός: Ακοή, όσφρηση. Συνειρμικά κέντρα (αισθητικές εμπειρίες, μνήμη ήχων)

Ίνιακός λοβός: Όραση. Συνειρμικά κέντρα (σύνδεση οπτικών ερεθισμάτων με άλλες αισθητικές εμπειρίες)

Κεντρικό νευρικό σύστημα

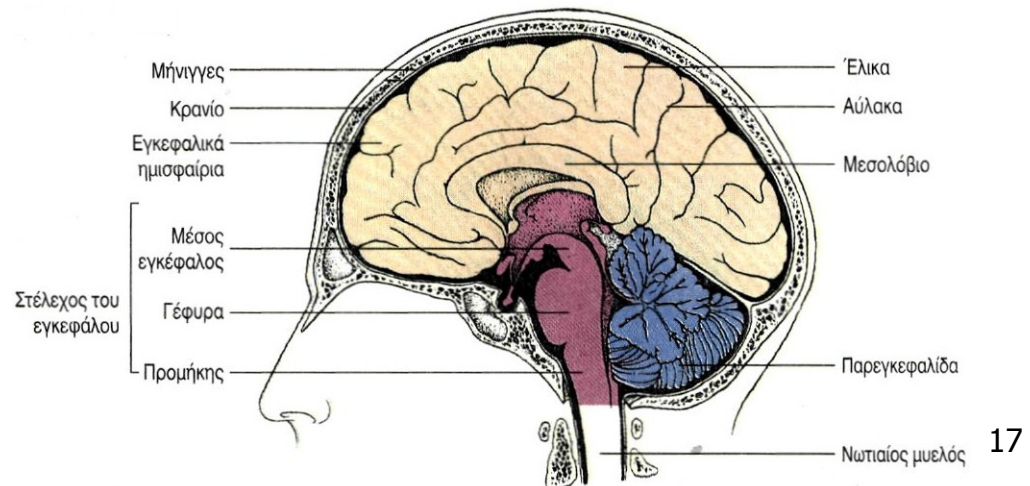
Στέλεχος του εγκεφάλου

Αποτελείται από το θάλαμο, τον υποθάλαμο και τον προμήκη.

Σύνδεση νευρικού συστήματος με ενδοκρινείς αδένες. Ρύθμιση ύπνου. Έλεγχος αναπνοής, καρδιακής λειτουργίας, αρτηριακής πίεσης.

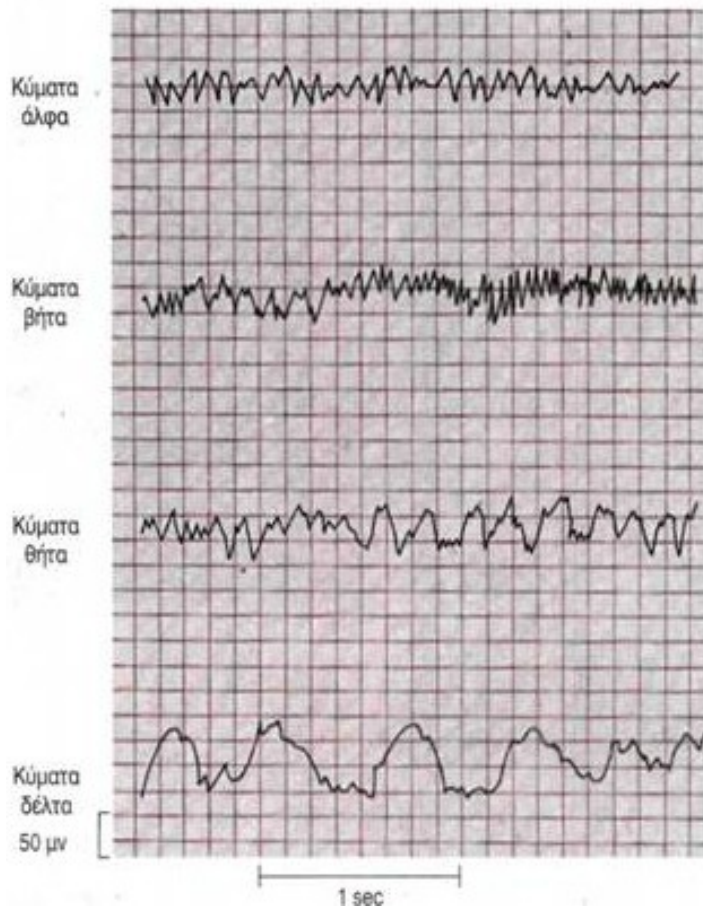
Παρεγκεφαλίδα

- Έλεγχος και συντονισμός των κινήσεων των σκελετικών μυών
- Διατήρηση μυϊκού τόνου
- Ισορροπία του σώματος

Κεντρικό νευρικό σύστημα

Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα

← Σε ηρεμία, με κλειστά μάτια

← Πνευματική εργασία

← Πρώτα στάδια ύπνου,
συναισθηματική φόρτιση

← Βαθύς ύπνος, REM

Ανώτερες πνευματικές λειτουργίες

Μνήμη

Βραχυπρόθεσμη μνήμη: Παραμονή πληροφοριών στον εγκέφαλο για λίγα λεπτά.

Πιθανόν να σχετίζεται με τη διαδικασία απελευθέρωσης και αναπλήρωσης νευροδιαβιβαστών στις συνάψεις.

Μικρή χωρητικότητα.

Μακροπρόθεσμη μνήμη: Μόνιμες δομικές και λειτουργικές αλλαγές στα νευρικά κύτταρα του εγκεφάλου.

Περιλαμβάνει πολυάριθμα κυκλώματα νευρώνων σε διαφορετικές περιοχές του εγκεφάλου.

Πολύ μεγάλη χωρητικότητα.

Ανώτερες πνευματικές λειτουργίες

Συμπεριφορά: Απαντήσεις του οργανισμού στις μεταβολές του περιβάλλοντος.

- Ενστικτώδης συμπεριφορά (π.χ. αντανακλαστικά)
- Συμπεριφορά που τροποποιείται με μάθηση

Μάθηση: Αλλαγή συμπεριφοράς του ατόμου.

- Εξοικείωση: ο οργανισμός μαθαίνει να μην αντιδρά.
- Ευαισθητοποίηση: ταχύτερη αντίδραση.
- Συνειρμική μάθηση: συσχετισμός ερεθισμάτων.
- Αντίληψη: ανάκληση και χρήση προηγούμενων εμπειριών.

Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα

Λειτουργεί συνεχώς και με ακούσιο τρόπο.
Ελέγχει σημαντικές λειτουργίες (π.χ. καρδιακός παλμός, θερμοκρασία, ισοζύγιο νερού και αλάτων, αίσθημα πείνας και δίψας, κτλ)

